ECLI:LV:REZT:2018:0322.C26172717.1.S
Civillieta Nr. C 26172717

SPRIEDUMS
LATVIJAS REPUBLIKAS VĀRDĀ

Rēzeknē, 2018.gada 22.martā

Rēzeknes tiesa šādā sastāvā:
tiesnesis A.Jonikāns,

izskatīja rakstveida procesā civillietu apdrošināšanas akciju sabiedrības „Baltijas Apdrošināšanas Nams", reģistrācijas Nr.40003494976, maza apmēra prasībā pret /pers. C/, personas kods /personas kods/, par izmaksātās apdrošināšanas atlīdzības piedziņu.

Aprakstošā daļa

Rēzeknes tiesā prasības pieteikumu maza apmēra prasībā pret /pers. C/ (turpmāk arī – atbildētājs) par izmaksātās apdrošināšanas atlīdzības piedziņu iesniegusi apdrošināšanas akciju sabiedrība „Baltijas Apdrošināšanas Nams" (turpmāk arī – prasītājs) norādot, ka 2006.gada 22.maijā prasītājs un sabiedrība ar ierobežotu atbildību /Nosaukums A/ noslēguši sauszemes transportlīdzekļa apdrošināšanas līgumu. Saskaņā ar līgumu apdrošināts sauszemes transportlīdzeklis /TL marka/, valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/. Līgums noslēgts uz laiku no 2006.gada 23.maija līdz 2007.gada 22.maijam, apdrošinot, t.sk., ceļu satiksmes negadījuma risku. Apdrošināšanas līguma darbības laikā iestājies apdrošināšanas risks, proti, 2007.gada 14.februārī Rīgā, sadursmē ar gājēju, apdrošinātais transportlīdzeklis bojāts. Ceļu satiksmes negadījumu izraisīja atbildētājs, kurš, šķērsojot ielu, nepārliecinājās par kustības drošību. Ceļu satiksmes negadījuma rezultātā automašīnai /TL marka/, valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, tika nodarīti bojājumi 204,18 *euro* (143,50 latu) apmērā. Izpildot sauszemes transportlīdzekļa apdrošināšanas līgumā noteiktās saistības, prasītājs, ieturot pašrisku 85,37 *euro* (60 latu) apmērā, cietušajai personai izmaksāja apdrošināšanas atlīdzību 118,81 *euro* (83,50 latu) apmērā, pārskaitot to remonta uzņēmumam, kurā tika veikts transportlīdzekļa faktiskais remonts. Prasītājs ceļ regresa prasību par izmaksātās apdrošināšanas atlīdzības piedziņu no atbildētāja, jo atbildētājs ir atbildīgs par zaudējumu nodarīšanu. Atbildētājs uz prasītāja pretenzijām atlīdzināt izmaksāto apdrošināšanas atlīdzību nav atsaucies, izmaksāto apdrošināšanas atlīdzību nav atmaksājis. Tā kā atbildētājs izmaksāto apdrošināšanas atlīdzību neatmaksāja, prasītājs par laika periodu no pirmās kavējuma dienas, kas seko pēc dienas, kas norādīta regresa pieteikumā kā regresa atmaksas pēdējā diena, līdz prasības sagatavošanas dienai – 2017.gada 21.augustam, aprēķinājis likumiskos nokavējuma procentus 40,19 *euro* apmērā. Pamatojoties uz Civillikuma 1635., 1753., 1756., 1765., 1779.pantu, likuma „Par apdrošināšanas līgumu" 40.panta pirmo daļu, Civilprocesa likuma 195.pantu prasītājs lūdz piedzīt no atbildētāja, par labu viņam, izmaksāto apdrošināšanas atlīdzību 118,81 *euro* apmērā un likumiskos nokavējuma procentus 40,19 *euro* apmērā, kā arī samaksātos tiesāšanās izdevumus, nosakot tiesības saņemt likumiskos 6 procentus gadā no izmaksātās apdrošināšanas atlīdzības summas par laiku no sprieduma spēkā stāšanās līdz sprieduma pilnīgai izpildei.

Tiesas dokumenti pusēm piegādāti Civilprocesa likuma 56.pantā noteiktajā kārtībā. Tādējādi, atbilstoši Civilprocesa likuma 56.^{1}pantam, pusēm ir paziņots par procesuālās darbības laiku un vietu, par viņiem nosūtīto dokumentu saturu un tiesas dokumenti ir izsniegti (lietas 1., 31.-39.lapa).

Civillieta, atbilstoši Civilprocesa likuma 250.^{25}pantam, nerīkojot tiesas sēdi, nozīmēta izskatīšanai rakstveida procesā, jo ne prasītājs, ne atbildētājs lietas iztiesāšanu tiesas sēdē nelūdza, tiesa lietu iztiesāt mutvārdu procesā par nepieciešamu neuzskata.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 250.^{22}panta pirmajai daļai, pusēm izskaidrotas to civilprocesuālās tiesības, puses informētas par tiesas, kas izskatīs lietu, sastāvu, pusēm izskaidrotas tiesības pieteikt noraidījumu tiesnesim. Noraidījumi tiesnesim nav pieteikti.

Pusēm savlaicīgi, atbilstoši Civilprocesa likuma 250.^{25}panta pirmajai daļai, 56.^{1}panta pirmās daļas 3. un 4.punktam, paziņots datums – 2018.gada 22.marts, kad sprieduma norakstu var saņemt tiesas kancelejā. Šis datums ir pilna sprieduma sastādīšanas datums (lietas 35.-37., 39.lapa).

Atbildētājs – /pers. C/, rakstveida paskaidrojumu par prasības pieteikumu nav iesniedzis, iebildumus pret prasību nav cēlis. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21}panta otro daļu, paskaidrojuma neiesniegšana nav šķērslis sprieduma taisīšanai lietā.

Motīvu daļa

Pārbaudījusi un novērtējusi lietā esošos pierādījumus, tiesas uzskata, ka prasība ir apmierināma.

2006.gada 22.maijā prasītājs un sabiedrība ar ierobežotu atbildību /Nosaukums A/ noslēguši sauszemes transportlīdzekļa apdrošināšanas līgumu. Apdrošinājuma ņēmējs – sabiedrība ar ierobežotu atbildību /Nosaukums A/, apdrošinājis automašīnu /TL marka/, valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, apdrošinājis uz kopējo summu 4 268,62 *euro* (3 000 lati). Apdrošinātie riski – ceļu satiksmes negadījums, dabas stihijas, ugunsgrēks, trešo personu prettiesiska rīcība, zādzība un nolaupīšana, stiklu apdrošināšana. Apdrošināšanas ņēmēja pašrisks noteikts 85,37 *euro* (60 lati) no aprēķinātās zaudējumu summas. Apdrošināšanas līguma darbības periods noteikts no 2006.gada 23.maija līdz 2007.gada 22.maijam (lietas 9., 10.lapa).

2007.gada 14.februārī plkst. 17.^{40} iestājies apdrošināšanas gadījums, proti, /adrese/ notika ceļu satiksmes negadījums. Atbildētājs, šķērsojot ielu, nepārliecinājās par kustības drošību. Atbildētājs, skrienot pāri ielai, paslīdēja un nokrita atmuguriski uz automašīnas motora pārsega. Ceļu satiksmes negadījuma izraisītājs ir atbildētājs, kurš par minēto pārkāpumu administratīvi sodīts (lietas 11.-16., 21.lapa).

Tiesa uzskata, ka prasītājs trešajai personai nodarīto zaudējumu apmēru ir pierādījis.

Saskaņā ar transportlīdzekļa apskates protokolu automašīnai /TL marka/, valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, atbildētāja darbību rezultātā nodarīti sekojoši bojājumi: bojāts dzinēja pārsegs, priekšējais vējstikls un stikla tīrītāja slotiņa (lietas 17.lapa), un atbilstoši transportlīdzekļa remonta izmaksu aprēķiniem transportlīdzekļa kopējie remonta izdevumi sastāda 204,18 *euro* (143,50 latus) (lietas 18.lapa).

Prasītājs, atbilstoši Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 26.pantam, sabiedrībai ar ierobežotu atbildību /Nosaukums B/ par transportlīdzekļa remontu samaksājis atlīdzību 204,18 *euro* (143,50 latu) apmērā, kas bija nepieciešami, lai atjaunotu attiecīgā transportlīdzekļa stāvokli, kāds tas bija pirms ceļu satiksmes negadījuma (lietas 19., 20.lapa). Savukārt, apdrošināšanas līgumā noteikto pašrisku 85,37 *euro* (60 latu) apmērā apdrošinājuma ņēmējs atmaksājis prasītājam (lietas 5.lapa), tādējādi faktiskais prasītāja izmaksātais apdrošināšanas atlīdzības apmērs sastāda 118,81 (204,18 – 85,37) *euro* (83,50 (143,50 – 60) latus).

Saskaņā ar likuma „Par apdrošināšanas līgumu" 40.panta pirmo daļu apdrošinātājs, kas ir izmaksājis apdrošināšanas atlīdzību, izmaksātās summas apmērā pārņem apdrošinātā prasības tiesības pret personu, kas ir atbildīga par zaudējumiem.

Noilgums prasīt izmaksāto apdrošināšanas atlīdzību nav iestājies, jo saskaņā ar Civillikuma 1905.pantu atgādinājums parādniekam pārtrauc noilgumu. 2011.gada 5.decembrī prasītājs atbildētājam nosūtījis regresa pieteikumu, lūdzis atmaksāt izmaksāto apdrošināšanas atlīdzību (lietas 22.-24.lapa). Atbildētājs prasītājam izmaksāto apdrošināšanas atlīdzību nav atmaksājis, pierādījumus, ka samaksa izdarīta, atbilstoši Civillikuma 1838.pantam, nav piestādījis.

Saskaņā ar Civillikuma 1635.pantu katrs tiesību aizskārums, t.i., katra pati par sevi neatļauta darbība, dod tam, kam tā kaitējusi, tiesību prasīt apmierinājumu no aizskārēja, ciktāl viņu par šo darbību var vainot. Tiesa secina, ka radies zaudējumu atlīdzināšanas pienākums, atbilstoši Ceļu satiksmes likuma 44.panta pirmajai daļai, ir atbildētājam, kas arī izraisīja ceļu satiksmes negadījumu.

Civillikuma 1770.pants nosaka, ka ar zaudējumu jāsaprot katrs mantiski novērtējams pametums. Savukārt šā paša likuma 1779.pants nosaka, ka katram ir pienākums atlīdzināt zaudējumus, ko viņš ar savu darbību vai bezdarbību nodarījis.

Tādējādi, konstatējot zaudējuma esamību, cēlonisko sakaru starp atbildētāja izraisīto ceļu satiksmes negadījumu un neatļauto darbību, tiesa secina, ka atbildētājam, saskaņā ar Civillikuma 1775., 1779.pantu ir jāatbilst par trešās personas mantai nodarītajiem zaudējumus 118,81 *euro* apmērā.

Tiesa uzskata, ka no atbildētāja piedzenama ne tikai izmaksātā apdrošināšanas atlīdzība, bet arī prasītāja, par laika periodu no 2012.gada 2.janvāra līdz 2017.gada 21.augustam, aprēķinātie likumiskie nokavējuma procenti 40,19 *euro* apmērā (detalizēts aprēķins sniegts likumisko procentu aprēķinā par zaudējumu samaksas kavējumu) (lietas 29.lapa), jo atbildētājs, kuram bija pienākums atlīdzināt izmaksāto apdrošināšanas atlīdzību, tā samaksu ir kavējis. Saskaņā ar Civillikuma 1753.pantu procenti ir atlīdzība, kas dodama par naudas summas kavējumu, samērā ar tās daudzumu un lietošanas ilgumu.

Pienākums maksāt procentus pamatojas uz likumu, jo tiesiskās attiecības starp prasītāju un atbildētāju izveidojušās uz Civillikuma pamata un prasītājam radušās arī tiesības prasīt likumiskos nokavējuma procentus par saistības samaksas kavējumu.

Tāpat, Civilprocesa likuma 195.pants nosaka, ka tiesai, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tā rezolutīvajā daļā jānorāda arī prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt procentus, minot arī to apmēru.

Civilprocesa likuma 195.pantam ir imperatīvs raksturs, līdz ar ko tiesai minētās normas izpratnē, apmierinot prasību par naudas summas piedziņu, ir pienākums noteikt prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt procentus. Sprieduma nepildīšana, citam pienākošās summas paturēšana pie sevis, nozīmē sveša kapitāla lietošanu, par ko pēc likuma pienākas procentu samaksa. Ievērojot minēto, ir nosakāmas prasītāja tiesības saņemt no atbildētāja likumiskos nokavējuma procentus – sešus procentus gadā, no izmaksātās apdrošināšanas atlīdzības – 118,81 *euro*, summas par laiku no sprieduma spēkā stāšanās līdz sprieduma izpildei, nepārsniedzot pamatparāda apmēru.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu, 34.panta pirmās daļas 1.punkta a)apakšpunktu, 44.panta pirmās daļas 3.punktu no atbildētāja, par labu prasītājam, piedzenama samaksātā valsts nodeva, izdevumi sakarā ar rakstveida pierādījumu iegūšanu – izdevumu faktiskajā apmērā un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi (lietas 7., 8., 25., 26.lapa).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1]pantu, taisot spriedumu, daļā par naudas summas un tiesāšanās izdevumu piedziņu, atbildētājam nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 191., 193., 195.pantu, tiesa

NOSPRIEDA

Apdrošināšanas akciju sabiedrības „Baltijas Apdrošināšanas Nams", reģistrācijas Nr.40003494976, maza apmēra prasību pret /pers. C/, personas kods /personas kods/, par izmaksātās apdrošināšanas atlīdzības piedziņu apmierināt.

Piedzīt no /pers. C/, personas kods /personas kods/, par labu apdrošināšanas akciju sabiedrībai „Baltijas Apdrošināšanas Nams", reģistrācijas Nr.40003494976, izmaksāto apdrošināšanas atlīdzību 118,81 (viens simts astoņpadsmit *euro* 81 cents) *euro* apmērā un likumiskos nokavējuma procentus 40,19 (četrdesmit *euro* 19 centi) *euro* apmērā, kopā 159 (viens simts piecdesmit deviņi) *euro*, kā arī samaksāto valsts nodevu 71,14 (septiņdesmit viens *euro* 14 centi) *euro* apmērā, ar rakstveida pierādījumu iegūšanu saistītos izdevumus 14,21 (četrpadsmit *euro* 21 cents) *euro* apmērā un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 3,30 (trīs *euro* 30 centi) *euro* apmērā, kopā 247,65 (divi simti četrdesmit septiņi *euro* 65 centi) *euro*, nosakot tiesības saņemt likumiskos 6 (sešus) procentus gadā no nesamaksātās apdrošināšanas atlīdzības – 118,81 *euro*, summas par laiku no sprieduma spēkā stāšanās līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai).

Prasītājam piekrītošo naudas summu samaksa veicama apdrošināšanas akciju sabiedrības „Baltijas Apdrošināšanas Nams", reģistrācijas Nr.40003494976, norādītajā kredītiestādes – akciju sabiedrības /Nosaukums C/, kontā Nr./konta numurs/.

Noteikt /pers. C/, personas kods /personas kods/, termiņu sprieduma, daļā par naudas summas un tiesāšanās izdevumu piedziņu, labprātīgai izpildei 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu 20 dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas – 2018.gada 22.marta, apelācijas kārtībā, ja pastāv kāds no Civilprocesa likuma 440.[2]pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem, var pārsūdzēt Latgales apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijā, apelācijas sūdzību iesniedzot Rēzeknes tiesā.

Tiesnesis A.Jonikāns